

Protokół

14. posiedzenia 4. sesyi IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. października 1881.

Początek o godzinie 11. minut 15 przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyplikiewicz.

Sekretarze: Jasiński Józef, Czajkowski Alfons, Turzański, Jan hr. Stadnicki.

Obecnych posłów 121.

Ze strony c. k. Rządu: Wice-prezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek otwiera posiedzenie i oświadcza, iż protokoły z 12. i 13. posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim nie podniesiono zarzutów.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił p. Rożankowskiemu 8-dniowego urlopu.

Sekretarz Jasiński Józef czyta spis petycyj od Nr. 409 do 422, wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 8. października 1881, a przydzielonych następującym komisjom: administracyjnej Nr. 409, — bankowej Nr. 410, — budżetowej Nr. 411, 414, 416, 417, 419, 421, — kultury krajowej Nr. 412, — petycyjnej Nr. 413, 415, 418, 420, 422.

Do petycji Maryi Szebesta i Pauliny Golińskiej Nr. 422 zabiera głos p. Krukowiecki i wnosi, ażeby petycję tę odesłać do Wydziału krajowego w celu wytoczenia śledztwa w tej sprawie.

Izba uchwała ten wniosek.

P. Gross wnosi, ażeby petycję Zakładu sadowniczo-ogrodniczego we Lwowie Nr. 414, przydzieloną komisji budżetowej, przekazać komisji kultury krajowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Sekretarz Jasiński Józef czyta dalej spis petycyj od Nr. 423 do 467 przydzielonych następującym komisjom: petycyjnej Nr. 423 do 425, 427, 433, 436, 440, 444, — kultury krajowej Nr. 426, 428, 439, — drogowej Nr. 429, 438, 466, — budżetowej Nr. 430, 432, 435, 442, 443, — kolejowej Nr. 431, — edukacyjnej Nr. 437, 465, — prawniczej Nr. 445 do 464.

Sekretarz Jasiński Józef czyta dostatecznie poparty wniosek p. Pietruskiego o wyznaczenie w gmachu sejmowym mieszkania dla Marszałka krajowego.

Marszałek oświadcza, iż z wnioskiem tym postąpi według przepisów regulaminu.

Sekretarz Jasiński Józef czyta dostatecznie poparty wniosek pp. Romanowicza i Merunowicza w sprawie podniesienia przemysłu rękodzielniczego.

Marszałek oświadcza, iż z wnioskiem tym postąpi według przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwsze czytanie przedłożenia Wydziału krajowego z zamknięciem rachunku funduszu szkolnego krajowego za rok 1880.

Sprawozdawca p. Pietruski czyni wniosek, ażeby to przedłożenie odesłać do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następnie sprawozdawca p. Romanowicz zaczyna czytać sprawozdanie komisji budżetowej nad przedłożeniem Wydziału krajowego o oszczędnościach wydatków na druki — po uwolnieniu go na wniosek p. Pławickiego od czytania sprawozdania, odczytuje tenże następujący wniosek komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmując do wiadomości sprawozdanie o oszczędnościach w kosztach druku już zaprowadzonych — Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w zbiorze uchwał zamiast zamieszczać każdą pozycję budżetu jako osobną uchwałę — powołać się tylko na uchwalony budżet.

2. Sejm przyzwala na następujące zmiany w formie przedkładania preliminarzy i zamknięć rachunkowych:

a) na opuszczenie drukowania osobnych wyjaśnień, a zamieszczania ich przy każdej pozycji preliminarzy;

b) na opuszczenie sumarycznych wykazów porównań kwot w preliminarzu zamieszczonych z kwotami uchwalonemi na rok upłyniony w preliminarzach specjalnych z wyjątkiem funduszu krajowego — z zastrzeżeniem wszakże, aby przy wyjaśnieniach cyfry budżetowe roku poprzedniego i wynikłości ostatniego zamknięcia, były jak dotąd zamieszczane;

c) na opuszczenie sumaryuszów w preliminarzach i zamknięciach rachunków mniejszych funduszy, a mianowicie: podrzutek, policyi, domestykalnego, kultury krajowej, sierocińskiego hr. Stadnickiego i pożyczki z r. 1873.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził szybsze niż dotychczas drukowanie i rozdawanie stenogramów z posiedzeń sejmowych.

Po przemówieniu p. Pietruskiego jako Członka Wydziału krajowego, p. Krukowieckiego i sprawozdawcy uchwała Izba 1. punkt, 2. punkt, ustępy: a, b, c, i punkt 3. wniosku komisji budżetowej.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej nad petycjami o przyznanie stabilizacyi urzędni kom i służbie drogowej przy drogach krajowych.

Sprawozdawca p. Jan hr. Stadnicki prostuje pomyłkę druku w sprawozdaniu i odczytuje następujący wniosek komisji:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do wymierzania pięcioleci, emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie, dla urzędników i służby drogowej w miarę uznanych zasług, a to analogicznie ze stabilizowanymi urzędnikami i sługami krajowymi.

Tem samem załatwioną zostaje petycja Towarzystwa politechnicznego lwowskiego do l. 89. pet. 50“.

P. Wesołowski przemawia przeciw wnioskowi komisji i wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do stabilizacji inżynierów okręgowych i innych urzędników przy drogach krajowych, a to tych ostatnich w miarę uznanej ich potrzeby dla stałej służby przy drogach krajowych i przyznania stabilizowanym wszelkich praw i emolumentów, jakie wedle ustawy służby krajowej odpowiedniej kategorii urzędnikom krajowym przysługują. Zarazem upoważnia Sejm Wydział krajowy do przyjęcia wedle uznania swego w całości lub częściowo w dotychczasowej prowizorycznej służbie spędzonych lat do emerytury i dodatków pięcioletnich. Przysięgę służbową odbierze Wydział krajowy od stabilizowanych urzędników przy drogach krajowych według roty przepisanej dla urzędników krajowych“.

Wniosek ten Izba popiera.

P. Męciński czyni wniosek:

„Odsyła się niniejsze sprawozdanie napowrót do komisji budżetowej z poleceniem jaśniejszego sformułowania wniosku i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesji sejmowej“.

Izba popiera ten wniosek.

P. Krukowiecki wnosi, aby komisja przysłała z wnioskiem stabilizacji rzeczywistych inżynierów okręgowych — zaś aby urzędników niższych i służby nie stabilizowano.

Izba popiera ten wniosek.

P. Gorayski wnosi następującą poprawkę do wniosku komisji:

zamiast słów: „urzędników i służby drogowej w miarę uznanych zasług“.

umieścić: „inżynierów i pełniących obowiązki inżynierów“ — w ostatnim wierszu zaś opuścić wyrazy: „i sługami“.

Izba popiera ten wniosek

P. Gorayski wnosi następujący dodatek po wniosku komisji:

2ga alinea po wniosku komisji,

„powyższe postanowienie ma być zastosowanym także do inżynierów bióra melioracyjnego“.

Izba popiera ten wniosek.

P. Chrzanowski przemawia za wnioskiem komisji z tą zmianą, ażeby zamiast słów: „Wydział krajowy upoważnia się“, było powiedzianem: „Poleca się Wydziałowi krajowemu przyznawać i t. d.“

P. Wesołowski przyłącza się do wniosku p. Męcińskiego, aby odesłać sprawę napowrót do komisji budżetowej celem dokładnego określenia wniosku stabilizacji.

P. Romanowicz wnosi odesłanie sprawy do komisji napowrót, celem zbadania stawianych w dyskusji wniosków i zdania z nich sprawy w ciągu bieżącej sesji.

Po przemówieniu pp. Gorayskiego, Badeniego sprawozdawcy i p. Męcińskiego, co do formalnego traktowania uchwała Izba wniosek p. Męcińskiego i dodatek p. Romanowicza.

Następuje z porządku dziennego sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zamianowania Dra. Szeparowicza stałym prymaryuszem oddziału chirurgicznego w krajowym szpitalu we Lwowie.

Sprawozdawca p. Żywicki odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zamianowania Dra. Jana Szeparowicza stałym prymaryuszem na oddziale chirurgicznym w krajowym szpitalu we Lwowie z tem zastrzeżeniem, że pierwsza opróżniona posada prymaryusza nie będzie obsadzona“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Marszałek zamyka posiedzenie i zapowiada następne na poniedziałek 10. października 1881 o godzinie 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 15. posiedzenia, 4. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie w poniedziałek dnia 10. października 1881 o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie stałego kwaterunku wojska w kraju. — Sprawozdawca poseł Podlewski.
2. Pierwsze czytanie wniosku posła Sawczyńskiego w sprawie ustanowienia osobnych katechetów przy seminarjach nauczycielskich we Lwowie i Krakowie.
3. Pierwsze czytanie wniosku posła Grossa w sprawie zmiany ustawy państwowej z 29. lutego 1880 o zapobieganiu chorobom zwierzęcym zaraźliwym.
4. Sprawozdanie komisji budżetowej co do wniosku Wydziału krajowego względem spłacenia przez skarb krajowy funduszowi pożyczki z roku 1873 sum pożyczonych z aktywów tego funduszu pożyczkowego dla pokrycia wydatków na budowę zakładu krajowego dla obłąkanych w Kulparkowie, oraz co do spłacenia całej pożyczki krajowej z roku 1873. — Sprawozdawca poseł Chrzanowski.
5. Sprawozdanie komisji administracyjnej nad przedłożeniem Wydziału krajowego w przedmiocie statutu dla zdrojowiska Krynica-Słotwiny, — Sprawozdawca poseł Romer.
6. Sprawozdanie komisji kolejowej o wnioskach posła Romanowicza i Grossa w przedmiocie budowy kolei żelaznych. — Sprawozdawca poseł Jaworski.
7. Sprawozdanie komisji kultury krajowej nad przedłożeniem Wydziału krajowego w sprawie krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie. — Sprawozdawca poseł Szumańczowski.
8. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Maxa w przedmiocie przeniesienia siedziby Izby handlowo - przemysłowej z Brodów do Tarnopola. — Sprawozdawca poseł Czerkawski.
9. Sprawozdania o petycyach, a mianowicie o petycyach:
 - a) Rad powiatowych w Tarnobrzegu i Nisku o dalszą budowę drogi krajowej z Niska do Nadbrzezia. — Sprawozdawca poseł Męciński.
 - b) Wydziału powiatowego Tarnowskiego o subwencyę na wykończenie dwóch dróg powiatowych. — Sprawozdawca poseł Męciński.
 - c) gminy miasta Drohobycza w przedmiocie najmu budynku na pomieszczenie szpitala. — Sprawozdawca poseł Jan Czaykowski.
 - d) Lazara Wolfa Kurzera i spółki w przedmiocie odszkodowania z tytułu strat na dzierżawie myt. — Sprawozdawca poseł Jaworski.
 - e) Nechemiasza Landesa, kierownika szkoły miejskiej im. Czackiego we Lwowie, o wliczenie mu do lat służby czasu od 15. czerwca 1857 do 1. marca 1859, i od 5. lipca 1869 do 1. marca 1879 i o ściąganie należytości emerytalnej za ten czas. — Sprawozdawca poseł Ochrymowicz.
 - f) gminy Dusowce o zapomogę na odbudowanie spalonego budynku szkolnego. — Sprawozdawca poseł ks. Sawa.
 - g) Piotra Stankiewicza, nauczyciela, w przedmiocie zaliczenia lat służby. — Sprawozdawca poseł Gedel.
 - h) Towarzystwa św. Łukasza o subwencyę 2.000 zł. na założenie zakładu chromolitograficznego. — Sprawozdawca poseł Gedel.
 - i) Stanisława Vogla, nauczyciela w Janowie, w przedmiocie zaliczenia mu lat służby. — Sprawozdawca poseł Zborowski.

- k) Konstancyi Pomiankowej, wdowy po nauczycielu, o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Wodziński.
- l) Majera Parnassa, dzierżawcy myt, o opust czynszu z powodu strat. — Sprawozdawca poseł hr. Stadnicki.
- m) gminy Piwniczny o subwencyę na budowę kościoła tamże. — Sprawozdawca poseł Tyszkiewicz.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. po południu.

Marszałek krajowy:

Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze:

Turzański w. r.

Jasiński w. r.

S p i s p e t y c y j

wniesionych do Wysokiego Sejmu krajowego po dzień 8. października 1881.

409. Wydział powiatowy Ropczyce, przez posła Józefa Michałowskiego, ażeby grzywny na rzecz funduszu ubogich na ręce Wydziałów powiatowych odsełane były.
410. Towarzystwo zaliczkowe w Busku, przez posła Krukowieckiego, o opiekę dla Towarzystw zaliczkowych.
411. Towarzystwo „Drużnyj Łychwiar“, przez posła ks. Kaczałę, o zapomogę w kwocie 300 zł.
412. Komitet galic. Towarzystwa gospodarskiego, przez posła Skalkowskiego, w sprawie melioracyj rolniczych.
413. Ks. Jan Daroszewski, przez posła Chełmeckiego, o zaległą płacę za udzielanie nauki religii.
414. Towarzystwo ogrodniczo-sadownicze we Lwowie, przez posła Grossa, o stypendya dla szkoły ogrodnictwa, sadownictwa i pszczelnictwa.
415. Wyborcy do Rady gminnej w Podhajcach, przez posła B. Kowalskiego, o nielegalności przeprowadzonych wyborów.
416. Ks. Stojałowski Stanisław, przez posła Buchwalda, o zapomogę na dokończenie budynku szkolnego w Przemiwólkach.
417. Ten sam, przez posła Kitrysa, o subwencyę na wydawnictwo pism ludowych: „Wieniec i Pszczółka“.
418. Lisowski Jan Antoni, nauczyciel, przez posła Sawczyńskiego, o policzenie lat służby od roku 1856 do 1870.
419. Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie, przez posła Romanowicza, o subwencyę.
420. Müller Franciszek, krawiec, przez posła M. Popiela, oferuje gotowość dostawy robót krawieckich dla zakładu Kulparkowskiego.

421. Sternal Ludwik, adjunkt kasy krajowej, przez posła Romanowicza, o zaliczkę na płacę.
422. Marya Szebesta i Paulina Golińska, przez posła Krukowieckiego, żalą się na burmistrza Olszewskiego w Nowym Sączu z powodu wywłaszczenia ich z posiadłości.
423. Smyczyński Ignacy, przez posła Krukowieckiego, o zapomogę dla jego syna, ucznia seminaryum nauczycielskiego.
424. Pawlewicz Karol, nauczyciel przez posła M. Popiela, o zapomogę.
425. Urząd parafii gr. kat. Chodnowice, przez posła Krukowieckiego, żali się na nieprawne zabranie ziemiopłodów na polach erekcyonalnych, przez Salamona Fuehs i spółkę.
426. Uderski E. inżynier, przez posła Hoppena, w sprawie regulacyi rzek w kraju.
427. Konstantynowicz Michał, przez posła Kitrysa, o zamianowanie go nauczycielem wędrownym dla dorosłych, z pensją 1.200 zł. rocznie.
428. Tytz Karol, miernik, przez posła Janko, z ogólnym zarysem projektu ekonomicznego, w celu uzyskania subwencyi na nakład tegoż.
429. Zbiorowa petycyja mieszkańców powiatu Kołomyjskiego, Horodeńskiego i Buczackiego, przez posła F. Jasińskiego o uznanie drogi Buczacz-Kołomyja za krajową.
430. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Tarnowie, przez posła Splawińskiego, o zapomogę.
431. Wydział powiatowy w Bochni, przez posła Splawińskiego, o wyjednanie dalszego kursowania pociągów między Krakowem i Tarnowem.
432. Towarzystwo muzyczne w Stanisławowie, przez posła Tyszkowskiego, o subwencyę.
433. Czubski Jan, nauczyciel spiewu, przez posła Buchwalda, o subwencyę na wydawnictwo „Przewodnika dla nauki spiewu“.
434. Straż ogniowa ochotnicza „Sokół“ we Lwowie, przez posła Goldmana, o wyjednanie stałych opłat od towarzystw assekuracyjnych na rzecz utrzymania służby pożarnej.
435. Dr. Dunikowski Emil, przez posła ks. Sawę o subwencyę na podróż naukową do Monachium.
436. Kuleczycki Bogumił, przez posła Wereszczyńskiego, o zapomogę na frekwencyę kursu weterynaryjnego.
437. Gmina Borodczyce, przez posła H. Czajkowskiego, o wyłączenie ze związku szkoły ludowej w Zaleszczach, zwolnienie od grzywien szkolnych i utworzenie szkoły w Borodczycach.
438. Izba handlowa Kraków, przez posła Zatorskiego, z petycyją Józefa Libana o niżenie mostowego na moście w Podgórzu.
439. Dr. Nowicki Maksymilian w Krakowie, przez posła Zatorskiego, przedstawia młode łososie na dowód skutecznego działania towarzystwa rybackiego.
440. Krzyżanowska Julia, wdowa po zarządcy domu szpitala lwowskiego, przez posła Smolkę, o zapomogę.
441. Towarzystwo dla usunięcia żebractwa „Opatrzność“ we Lwowie przez posła Romanowicza, o uchwalenie ustawy o zaopatrzeniu biednych.
442. Hupezye Henryk, asystent rachunkowy Wydziału krajowego, przez posła Romanowicza o uzupełnienie zaliczki.
443. Dworski Waleryan, przewodniczący towarzystwa wzajemnej pomocy rękodzielników, przez posła Romanowicza, o zasiłek na cele towarzystwa.
444. Jakubowski Ludwik, przez posła Golejewskiego, o zapomogę.

- O pozostawienie siedziby c. k. Starostwa w Dolinie proszą przez p. Podleńskiego:
445. Gmina Dolina.
446. „ Cieniawa.
447. Obszar dworski Roźniatów.
448. Gmina Nadniejów.
449. „ Jasieniowce.
450. „ Książowskie.
451. „ Janówka.
452. „ Grabowa.
453. „ Trościańce.
454. „ Suluków.
455. „ Jaworów.
456. „ Rachin.
457. „ Raków.
458. „ Hofnungsau,
459. „ Kniaziółka.
460. „ Nowosielica.
461. „ Strutyn niżny.
462. „ Strutyn wyżny.
463. „ Perehińsko.
464. Obszar dworski Perehińsko.
465. Mieszkańcy powiatu Nowy Targ, przez p. Pławickiego, o skrócenie czasu rocznej nauki szkolnej, a przedłużenie wieku obowiązkowego.
466. Wydział powiatowy Mielec, przez p. Męcińskiego, o subwencyę na budowę dróg.
467. Zbiorowa petycyę gmin, powiatu Dąbrowskiego, przez p. Męcińskiego, o pozostawienie ich przy c. k. Starostwie w Dąbrowie.

